

Obsah

Předmluva	11
1 ÚVOD	13
2 ZÁKALY ROHOVKY (<i>H. Kraus</i>)	17
2.1 Úvodní poznámky, problematika a rozdělení zákalů rohovky	17
2.1.1 Vyšetřovací metody	19
2.1.2 Rozlišení vrozených změn, degenerací a dystrofií rohovky	20
2.2 Vrozené anomálie rohovky a předního segmentu	21
2.2.1 Změny velikosti a tvaru rohovky	21
2.2.2 Dysgeneze rohovky a předního segmentu	21
2.2.3 Trauma rohovky při porodu	23
2.3 Degenerace rohovky	24
2.3.1 Arcus senilis (gerontoxon)	24
2.3.2 Senilní rýha (furrow degeneration)	24
2.3.3 Lipidová degenerace rohovky	24
2.3.4 Hassalova-Henleova tělíska	24
2.3.5 Coatsův bílý prstenec (white ring of the cornea)	25
2.3.6 Sféroidní degenerace rohovky	25
2.3.7 Amyloidní degenerace rohovky	25
2.3.8 Salzmannova nodulární degenerace rohovky	25
2.3.9 Krokodýlí šagrén	25
2.3.10 Cornea farinata	26
2.3.11 Ukládání barviva do rohovky	26
2.3.12 Pásová (zonulární) keratopatie	26
2.3.13 Vogtovy limbální bílé proužky	27
2.3.14 Terrienova marginální degenerace rohovky	27
2.4 Dystrofie rohovky	27
2.4.1 Epitelová dystrofie rohovky	27
2.4.2 Subepitelová dystrofie rohovky	28
2.4.3 Stromální dystrofie rohovky	29
2.4.4 Dystrofie zadní hraniční membrány	32
2.4.5 Ektatické dystrofie rohovky	34
2.5 Iridokorneální endotelový syndrom (ICE-syndrom)	34
2.5.1 Esenciální (progresivní) atrofie duhovky	34
2.5.2 Chandlerův syndrom	35
2.5.3 Coganův-Reeseho syndrom (iris nevus syndrome, iris nodule syndrome)	35

2.6 Metabolicky podmíněné zákalý rohovky	36
2.6.1 Systémové mukopolysacharidózy	36
2.6.2 Mukolipidózy a galaktosialidózy	36
2.6.3 Poruchy lipidového a lipoproteinového mechanismu	36
2.7 Následné stavy	38
2.7.1 Jizvy po zánětech a úrazech	38
2.8 Léčba zákalů rohovky	39
Literatura	39
3 ZÁKALY ČOČKY (E. Růžičková)	41
3.1 Úvodní poznámky	41
3.1.1 Anatomie čočky	41
3.1.2 Fyziologie čočky	43
3.1.3 Embryologie čočky	43
3.1.4 Katarakta	44
3.2 Katarakty vrozené a dětské	45
3.3 Katarakty podmíněné věkem	47
3.3.1 Nukleární katarakta	48
3.3.2 Kortikální katarakta	48
3.3.3 Zadní subkapsulární katarakta	49
3.4 Katarakty indukované léky	49
3.4.1 Kortikoidy	49
3.4.2 Fenothiaziny	50
3.4.3 Miotika	50
3.4.4 Amiodaron	50
3.4.5 Přípravky obsahující zlato	50
3.5 Katarakty traumatické	50
3.5.1 Kontuze oka	51
3.5.2 Perforující poranění	51
3.5.3 Katarakty indukované zářením	51
3.5.4 Chemická poranění	52
3.5.5 Poranění elektrickým proudem	53
3.6 Katarakty metabolické	53
3.6.1 Diabetes mellitus	53
3.6.2 Galaktosemie	53
3.6.3 Hyperkalcemie (tetanická katarakta)	54
3.6.4 Wilsonova choroba (hepatolentikulární degenerace)	54
3.6.5 Myotonická dystrofie	54
3.6.6 Poruchy výživy	54

3.7 Katarakty u zánětlivých onemocnění oka a u jiných očních a celkových onemocnění (cataracta complicata)	55
3.7.1 Pravá exfoliace	55
3.7.2 Pseudoexfoliační syndrom (PEX) – syndrom bazálních membrám	55
3.7.3 Katarakta a kožní choroby	56
3.7.4 Čočkou indukované uveitidy	56
3.7.5 Čočkou indukovaný sekundární glaukom	56
3.7.6 Ischemické oční afekce	57
3.7.7 Katarakty sdružené s degenerativními očními chorobami	57
3.8 Léčba katarakt	57
3.8.1 Subjektivní příznaky – anamnéza	57
3.8.2 Objektivní vyšetření	58
3.8.3 Medikamentózní léčba katarakty	58
3.8.4 Chirurgická léčba katarakty	59
3.8.5 Anestezie při operacích katarakty	60
3.8.6 Fakoemulzifikace	61
3.8.7 Implantace nitroočních čoček	61
3.8.8 Komplikace chirurgické léčby katarakty	62
3.8.9 Závěr	63
Literatura	63
4 ZÁKALY SKLIVCE (Ivan Karel)	65
4.1 Úvodní poznámky	65
4.2 Anatomie sklivce	65
4.3 Klinické vyšetření sklivce	67
4.4 Věkem podmíněné změny sklivce	68
4.5 Ablace zadní plochy sklivce (ablatio corporis vitrei posterior)	68
4.6 Vývojové a kongenitální abnormality sklivce	70
4.6.1 Poruchy regrese hyaloidních cév a primárního sklivce	70
4.6.2 Poruchy vývoje a růstu sekundárního sklivce	71
4.7 Degenerativní onemocnění sklivce	71
4.7.1 Asteroid hyalosis	71
4.7.2 Synchysis scintillans (cholesterosis bulbi)	72
4.7.3 Amyloidosis	72
4.8 Změny sklivce u myopie	72
4.9 Změny sklivce u odchlípení sítnice	73
4.9.1 Změny sklivce u retogenního odchlípení sítnice	73
4.9.2 Změny sklivce u trakčního odchlípení sítnice	76

4.10 Změny sklivce a onemocnění makuly	77
4.10.1 Idiopatické makulární díry	77
4.10.2 Epimakulární membrána (macular pucker)	77
4.10.3 Vitreomakulární trakční syndrom	78
4.11 Krvácení do sklivce	80
4.11.1 Krvácení do sklivce u celkových onemocnění	80
4.11.2 Krvácení do sklivce u onemocnění sítnicových cév	80
4.11.3 Poúrazové krvácení do sklivce	82
4.12 Změny sklivce u nitroočních zánětů	82
4.12.1 Infiltrace sklivce u uveitidy	82
4.12.2 Absces sklivce	83
4.12.3 Infiltrace sklivce u mykóz	83
4.13 Změny sklivce u retinopatie nedonošených	83
14.13.1 Akutní retinopatie nedonošených	83
14.13.2 Jizevnaté stadium po proběhlé retinopatii nedonošených u větších dětí a dospělých	85
4.14 Změny sklivce u hereditárních vitreoretinálních onemocnění	85
4.14.1 Kongenitální retinoschiza vázaná na pohlaví	85
4.14.2 Dominantně dědičná vitreoretinální dystrofie (Wagner-Jansen-Stickler)	86
4.14.3 Familiární exsudativní vitreoretinopatie	86
4.14.4 Marfanův syndrom	86
4.14.5 Pigmentová degenerace sítnice (retinopathia pigmentosa)	87
4.15 Změny sklivce u očních úrazů	87
4.15.1 Změny sklivce u tupých úrazů oka	87
4.15.2 Změny sklivce u pronikajících poranění	89
4.16 Změny sklivce po operaci šedého zákalu	90
4.17 Pars plana vitrektomie	91
Literatura	93
5 ZELENÝ ZÁKAL – GLAUKOM (H. Kraus)	95
5.1 Úvod do problematiky, vyšetřovací metody	95
5.1.1 Rozdělení glaukomů	95
5.1.2 Nitrooční tekutina, nitrooční tlak	96
5.1.3 Komorový úhel a jeho vyšetření (gonioskopie)	100
5.1.4 Terč zrakového nervu a jeho vyšetření	104
5.1.5 Zorné pole a jeho vyšetření (perimetrie)	107
5.1.6 Jiná psychofyzická vyšetření	112
5.1.7 Elektrofyziologická vyšetření	112

5.2 Glaukomy otevřeného úhlu	112
5.2.1 Primární glaukom otevřeného úhlu (chronický prostý glaukom, primary open angle glaucoma, POAG)	112
5.2.2 Sekundární glaukomy otevřeného úhlu	117
5.3 Glaukomy uzavřeného úhlu	122
5.3.1 Primární glaukom uzavřeného úhlu (primary angle closure glaucoma, PACG)	123
5.3.2 Sekundární glaukomy uzavřeného úhlu	125
5.4 Vývojové glaukomy	127
5.4.1 Primární vrozený glaukom, infantilní glaukom	127
5.4.2 Sekundární vývojové glaukomy	128
5.5 Léčba glaukomu	129
5.5.1 Farmakoterapie glaukomu (<i>E. Růžičková</i>)	129
5.5.2 Chirurgická léčba glaukomu	137
5.5.3 Laserová léčba glaukomu	141
Literatura	142
Rejstřík	145